Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 3 **Poznań, dnia 1 lutego 1939** **ROK 18**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95 i 48-98

Kredyty budowlane B.K.G. na akcję budowlaną w r. 1939.

W związku z ustalonym przez Komitet Ekonomiczny Ministrów planem akcji kredytowo - budowlanej w r. 1939 — Bank Gospodarstwa Krajowego rozesłał zawiadomienia do Komitetów Rozbudowy poszczególnych miast o wysokości sum, przeznaczonych w r. b. na finansowanie w tych miastach budownictwa mieszkaniowego oraz o zasadach, jakie mają obowiązywać przy uchwaleniu przez Komitety Rozbudowy wniosków pożyczkowych.

Poniżej podajemy najważniejsze zasady wytyczne, które w akcji kredytowania powszechnego budownictwa mieszkalnego w r. 1939 będą miały zastosowanie.

Kredyty budowlane z Państwowego Funduszu Budowlanego udzielane będą w r. 1939 na finansowanie budowy tylko mieszkań małych, zawierających najwyżej trzy pokoje z kuchnią, o powierzchni nie przekraczającej 80 m kw. Ponadto akcją kredytowo - budowlaną 1939 r. będą objęte również remonty większych domów o przeważającej liczbie małych mieszkań, przebudowy mieszkań dużych na małe, oraz zaprowadzenie instalacji w domach zawierających mieszkania małe, w związku z przyłączeniem do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Z powyższego wynika, że fundusze publiczne przeznaczone będą w r. b. wyłącznie na poparcie budowy mieszkań małych, po myśli par. 13 rozp. Ministra Skarbu z dnia 9 kwietnia 1937 r., oraz na poprawę stanu sanitarnego tego typu mieszkań w domach starych.

Poniżej wymieniamy wysokość kontyngentów kredytowych, jakie przyznano m. i. (w tys. zł): Bydgoszcz — 200, Gdynia i wybrzeże — 2.100, Grudziądz — 100, Kalisz — 140, Poznań — 1.000, Warszawa — 4.800.

W granicach przydzielonych kontyngentów Komitety Rozbudowy mogą już uchwalać wnioski pożyczkowe na następujących zasadach:

1. Wszystkie wnioski, uchwalone przez Komitet Rozbudowy muszą znajdować pokrycie w wyznaczonym kontyngencie, w związku z czym nie będą rozpatrywane wnioski, które nie mieszczą się w kontyngencie kredytowym.

2. Z kontyngentu r. b. finansowane będą tylko mieszkania małe, średnio wyposażone, o ilości nie więcej 3 pokoi i o powierzchni nie przekraczającej 80 m kw. Jeżeli finansowana nieruchomość zawiera poza małymi mieszkaniami również mieszkania większe, wówczas kubatura mieszkań większych będzie od ogólnej kubatury domu odliczona.

3. Pierwszeństwo w uzyskaniu kredytów budowlanych z Państwowego Funduszu Budowlanego będzie przyznane tym, którzy będą budować domy mieszkalne, zawierające schrony i pomieszczenia, zabezpieczające w obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

4. Maksymalna wysokość kredytu na 1 budynek, bez względu na jego wielkość, nie może przekraczać 25 proc. kosztów budowy, po wyeliminowaniu kubatury mieszkań ponad 80 m kw. W Warszawie, Gdyni, Krakowie, Lwowie, Łodzi i Poznaniu — wysokość ta może być podwyższona do 30 proc. kosztów budowy, a w miastach COP. — do 40 proc. kosztów budowy.

5. Wysokość kredytu na kapitalne remonty domów o przeważającej ilości małych mieszkań i na polepszenie ich wyposażenia przez zaprowadzenie instalacji sanitarnych oraz na przebudowę mieszkań większych na małe — wynosić może do 75 proc. kosztów remontu, względnie przebudowy.

6. Pożyczki będą udzielane za zabezpieczeniem hipotecznym na pierwszym miejscu (przy kredytach na remonty domów i przebudowę mieszkań oraz na instalacje sanitarne — również i na dalszym miejscu hipotecznym, po ewentualnych pożyczkach długoterminowych, jednak w granicach pierwszej połowy wartości nieruchomości — według oceny Banku). Z tego wynika, że te osoby, które nie będą mogły dla pożyczki budowlanej udzielić hipotecznego zabezpieczenia nie mogą liczyć na jej uzyskanie.

7. Pożyczki budowlane podlegać będą amortyzacji w okresie do 25 lat, a przy większych pożyczkach na domy blokowe — na okres nawet dłuższy. Oprocentowanie tych pożyczek wynosi 6,25%, a od czasu rozpoczęcia spłaty — 6% rocznie, łącznie z dodatkiem administracyjnym Banku.

Z uwagi na ograniczony termin rozdziału kontyngentów, w interesie wszystkich, zamierzających ubiegać się o kredyt budowlany leży, aby jaknajrychlej wnieśli podania do Komitetu Rozbudowy o uchwalenie wniosku pożyczkowego. Do podania takiego dołączyć należy: zatwierdzony plan budowy, kosztorys i świadectwo hipoteczne, stwierdzające, że nieruchomość, na której ma być zabezpieczona pożyczka Banku, stanowi własność budującego.

Cała kwota, przewidziana na akcję budowlanomieszkaniową 1939 r. została już całkowicie rozdzielona. Z uwagi na to miasta, które nie zostały uwzględnione przy podziale kontyngentów, nie mogą liczyć na uzyskanie choćby minimalnego kontyngentu, te zaś miasta, które kontyngent otrzymały — na jakiekolwiek jego zwiększenie.

Wybory do Ubezpieczalni Społecznych odbędą się w 1939 r.

Po ukończeniu akcji wyborczej do samorządów w miastach i na wsi, nastąpi rozpisanie wyborów do instytucji ubezpieczeń społecznych, które w każdym razie odbędą się w ciągu 1939 r. Wybory odbyłyby się etapami przede wszystkim do ubezpieczalni społecznych, na podstawie ustawy z dnia 12 maja 1920 r. o obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby, zmienionej ustawą z dnia 28 września 1926 r.

Dopiero po wyborach do ubezpieczalni społecznych, zostałyby przeprowadzone wybory do innych instytucyj ubezpieczeń społecznych (rady, zarządu, komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej). Czynne prawo wyborcze mają pracodawcy i ubezpieczeni bez różnicy płci, po ukończeniu 20 roku życia.

Ujemne wyniki handlu zagranicznego Polski w 1938 r.

Bilans handlowy za rok 1938 został zamknięty saldem ujemnym w kwocie 126.500.000 zł. Stan ten spowodowany został z jednej strony poważnym wzrostem przywozu o około 25 miln. zł.

Na bilansie handlowym zaważyło nietylko zwiększone tempo inwestycyj w 1938 r., lecz i ograniczenie wywozu, co jest objawem nad wyraz niepożądanym.

Podczas gdy w imporcie przeciętne obroty miesięczne wzrosły z 104.525.000 zł w 1937 r., do 108.035.000 zł w 1938 r., to w wywozie obroty te spadły z 99.624.000 zł w r. 1937 do 96.528.00 zł w 1938 r. Jest to spadek dość duży i przy ogólnie obserwowanym wzroście koniunktury — niezrozumiały.

Przeglądając pozycje naszego importu zwraca uwagę przede wszystkim wzrost przywozu maszyn o ok. 70 miln. zł, co jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, jak również wzrost przywozu samochodów (o 14 miln. zł), różnych narzędzi (o 7 miln. zł), artykułów chemicznych i innych (o 8$^1/_2$ miln. zł), oraz artykułów spożywczych itp. o ok. 14 miln. zł. Ta ostatnia pozycja musi wzbudzić pewne zastrzeżenia co do swej celowości i potrzeby.

Jednocześnie widać ogromne ograniczenia w przywozie surowców. więc import surowców włókienniczych zmalał o 43 miln. zł, metali o 13,4 miln. zł, tłuszczów o 6 miln. zł. i innych surowców o ok. 6 miln. zł. Dalej zmalał wywóz skór, futer itp. o ok. 17 miln. zł (przywóz surowca ograniczono o 2 miln. zł) oraz artykułów pochodzenia roślinnego o 17 miln. zł.

Zwiększenie eksportu w porównaniu z 1937 r. zaznacza się przy wywozie artykułów pochodzenia zwierzęcego (30 miln. zł), mineralnego (13miln. zł), drzewa (6 miln. zł), artykułów elektrotechnicznych (o 4 miln. zł), oraz innych o 9 miln. zł.

Przechodząc do rozpatrzenia kierunków naszego handlu zagranicznego stwierdzić należy, że o ile w handlu z krajami europejskimi mamy dodatnio saldo w wysokości 95.5 miln. zł, to handel nasz z krajami zamorskimi przynosi zdecydowane saldo ujemne. Podczas gdy w r. 1937 mieliśmy w obrotach ze 106 krajami zamorskimi saldo ujemne z 61 krajami i saldo dodatnie z 45 krajami, to w r. 1938 ilość krajów o saldzie ujemnym dla Polski wzrosła do 67, a o saldzie dodatnim zmalała do 24, na ogólną ilość 109.

Handel zamorski jest więć wciąż dla nas deficytowy i na tym odcinku należałoby skupić największą uwagę, gdyż niewątpliwie dałoby się pod tym względem dużo zrobić celem zmienienia istniejącej niekorzystnej dla Polski sytuacji.

Jeżeli chodzi o handel europejski, to rzuca się w oczy ogromne zwiększenia obrotów z Niemcami. Specjalnie zwraca to uwagę po stronie wywozu, który zmalał w obrotach ze wszystkimi państwami, z wyjątkiem czterech, a mianowicie Anglii (7 miln.), Turcji (9 miln.), Włoch (10 miln.) i Niemiec (38 miln.). Tego rodzaju przestawianie naszego wywozu jest niezbyt właściwe, mimo że konieczne, gdyż i tak z Niemcami mamy saldo ujemne w wysokości 31 miln. zł.

Udział Niemiec w przywozie do Polski wynosił w 1937 roku około 18%, a w 1938 r. już około 23%. W wywozie w 1937 r. — ok. 18%, a w 1938 r. — ok. 24 W wywozie w 1937 r. — ok. 18%, a w 1938 r. — około 24%.

Udział ten już obecnie nie powinien wzrastać, natomiast więcej uwagi i wysiłków należałoby skierować na rynki bardzo przez nas zaniedbane, by nie dopuścić do ich utraty.

W sprawie przedłużenia okresu obniżki składek ubezpieczeniowych do 31. III. 1940 r.

Zebranie Związku Izb Przemysłowo - Handlowych uchwaliło wdrożenie kroków, mających na celu przedłużenie okresu obniżki składek ubezpieczeniowych.

W związku z tym Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zwrócił się już do Ministerstwa Opieki Społecznej z wnioskiem o przedłużenie okresu obniżki składek ubezpieczeniowych do dnia 31 marca 1940 r. przyczym do tego terminu powinna już być przeprowadzona reforma systemu ubezpieczeń społecznych, któraby, zapewniając konieczną i realną pomoc warstwom ekonomicznie słabszym, brała jednak pod uwagę rzeczywiste możliwości ekonomiczne państwa.

Za przedłużeniem o dalszy rok okresu obniżki składek przemawia fakt, iż zarządzenia wyjątkowe, zwiększające obciążenia z tytułu podniesienia norm podatku dochodowego i wprowadzenia podatku specjalnego nie zostały dotychczas cofnięte, a związane z tym ulgi w innych dziedzinach zostały nadal utrzymane.

Powrót w chwili obecnej do poziomu składek z przed 1. I. 1936 r. przyniósłby życiu gospodarczemu i światu pracy zwiększenie ciężarów z tytułu ubezpieczeń społecznych, nie usuwając podnoszonych obaw co do możliwości wywiązania się w przyszłości ubezpieczeń długoterminowych z ich obowiązków ustawowych.

Projekt rozporządzeń o zryczałtowaniu podatków obrotowego i dochodowego.

W Związku Izb Przemysłowo-Handlowych rozpatrywano nadesłane Związkowi do zaopiniowania przez Ministerstwo Skarbu projekty rozporządzeń, dotyczące pobierania w formie ryczałtu w latach 1939 i 1940 podatków obrotowego i dochodowego. W opinii swej samorząd przemysłowo-handlowy ocenił dodatnio wprowadzenie jednakowych przepisów proceduralnych — i jedynie co do terminów płatności obu podatków (w 4 ratach) wysunięto zastrzeżenia, aby nie zbiegły się one, co powodowałoby gromadzenie się większych należności na jedne termin.

Ponadto samorząd przemysłowo-handlowy wskazał na konieczność rozszerzenia odpowiednich przepisów w ten sposób, aby przy ustaleniu wymiaru podatków nie tylko sam płatnik, ale i inne osoby występujące w jego imieniu (np. członkowie rodziny, pracownicy przedsię-

biorstwa płatnika, przedstawiciele danej organizacji zawodowej) mogli być dopuszczeni do przeprowadzenia t. zw. ugody z urzędem skarbowym — przy czym terminy zgłoszeń nie powinny być zacieśniane do dnia ściśle wyznaczonego, gdyż jest to nieraz bardzo uciążliwe dla przedsiębiorstwa płatnika.

Specjalne zastrzeżenia wysunięto przeciwko ustaleniu ryczałtów podatkowych na podstawie „ogólnej znajomości stosunków gospodarczych przedsiębiorstwa", jak to określają projektowane rozporządzenia. Stosowanie takiej zasady może doprowadzać do niewłaściwych wymiarów, gdy tymczasem ordynacja podatkowa ustanawia obowiązek oparcia wymiarów na faktycznym materiale.

Poza powyższymi uwagami ogólnymi, dotyczącymi obu podatków, zgłoszono jeszcze uwagi do każdego z nich, a mianowicie: w odniesieniu podatku obrotowego Związek Izb wypowiedział się ponownie za podniesienia kwoty obrotu podlegającej opodatkowaniu z 50.000 zł do 75.000 zł i objęciem w ten sposób ryczałtem większej liczby przedsiębiorstw — w odniesieniu zaś do podatku dochodowego, wysunął zastrzeżenie, aby wprowadzenie ryczałtu podatkowego na lata 1939 i 1940 nie spowodowało zawieszenia na ten okres stosowania ulg rodzinnych i innych ulg przyznawanych płatnikom w następstwie nadzwyczajnych wydarzeń i okoliczności zmniejszających ich siłę płatniczą.

Ponadto samorząd przemysłowo-handlowy uznał za słuszne objęcie ryczałtem dochodów z przedsiębiorstw budynków i nieruchomości gruntowej, o ile łączny dochód płatnika nie przekraczał w r. 1938 — 7.200 zł, oraz wyraził pogląd, że z ryczałtu w podatku dochodowym nie powinny być wyłączane zachodnie dzielnice kraju.

Rejestracja pojazdów mechanicznych.

Urząd Wojewódzki podaje do publicznej wiadomości, że dla udogodnienia zainteresowanych rejestracji pojazdów mechanicznych przeprowadzać będzie w niżej wyszczególnionych miejscowościach i terminach badania technicznego pojazdów mechanicznych:

w Poznaniu

1. na placu Kolegiackim w każdy wtorek i czwartek od godz. 10.00 do 12.00 — pojazdów mechanicznych nowych i używanych, a ponadto w każdą sobotę tylko nowych samochodów osobowych i motocykli;

w Kaliszu

2. na placu św. Józefa Nr. 1 — dnia 8 lutego 1939 r. dnia 3 kwietnia 1939 r. dnia 2 czerwca 1939 r. — w godz. od 9.30 do 12.00;

w Koninie

3. przed Starostwem Powiatowym dnia 1 kwietnia 1939 r. — w godz. 9.30 do 12.00;

w Lesznie

4. przed Starostwem Powiat. dnia 14 kwietnia 1939 r. — w godz. 10.00 do 12.00;

w Ostrowie

5. przed Gazownią Miejską: dnia 11 stycznia 1939 r., dnia 3 marca 1939 r., dnia 5 maja 1939 r. w godz. 9.30 do 12.30;

W wyżej podanych terminach i miejscowościach będą przeprowadza ne również okresowe badania państwowych pojazdów mechanicznych zgodnie z Ministerialną instrukcją o konserwacji i utrzymaniu państwowym pojazdów mechanicznych.

Zgłoszenie do rejestracji i badania technicznego należy kierować do Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego, Wydział Komunikacyjno - Budowlany, Oddział Ruchu Drogowego.

Jaką ilość bezrobotnych objęto akcją walki z bezrobociem w Wielkopolsce?

W roku 1937/38 zarejestrowanych bezrobotnych było na terenie wojew. poznańskiego w liczbach przeciętnych 62.432 osób. Z liczby tej tylko 11.114 osób pobierało zasiłki ustawowe. Dopiero zestawienie obu tych liczb dokładnie charakteryzuje rozmiar obowiązku społecznego w stosunku do pomocy, jaką należało udzielić bezrobotnym. Z pomocy społeczeństwa, ujętej w ramy akcji walki z bezrobociem korzystało przeciętnie w stosunku miesięcznym 58.635 bezrobotnych. W liczbie tej 22.521 pobierało zasiłki w formie zapłaty za pracę, którzy przepracowali 108.913 dniówek. Równolegle z pomocą dla bezrobotnych prowadzono akcję dożywiania dzieci, których liczba objęta nią wynosiła 74.447 miesięcznie.

W roku bieżącym stosunek liczbowy pozostał mniejwięcej bez zmiany. To też obowiązek społeczeństwa wielkopolskiego wobec akcji walki z bezrobociem nie zmniejszył się. Ofiarność naszego społeczeństwa winna być większa, niż w roku ubiegłym, gdyż w tym roku nie możemy liczyć na pomoc Warszawy w tej mierze, jak było to w roku poprzednim.

Bezpieczeństwo pracy.

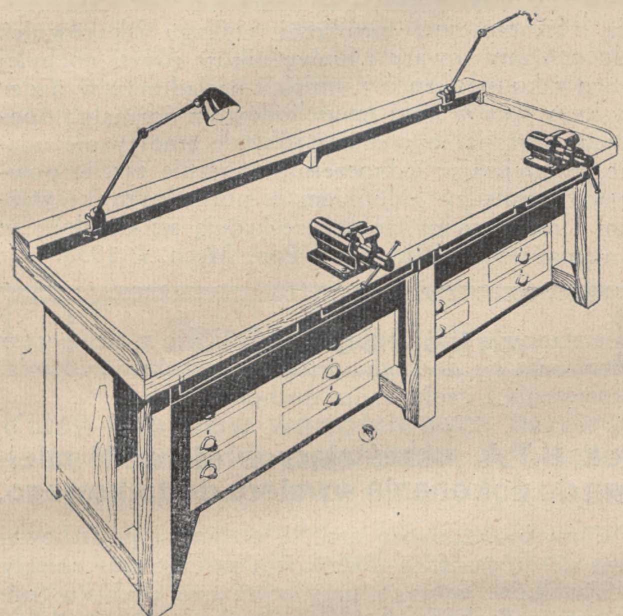
Stół warsztatowy do robót ślusarskich.

Stół warsztatowy zilustrowany obok jest próbą zadośćuczynienia następującym wymaganiom: pod względem technicznym — wykonać stół drewniany ciężki, mocny i sztywny — przeznaczony do ręcznej obróbki niewielkich artykułów metalowych przez 2 ślusarzy; pod względem gospodarczym — dążyć do wykonania niedrogiego, przy najlepszym wykorzystaniu zajmowanej przestrzeni, przy równoczesnym przeciwstawieniu się tworzeniu składu rupieci pod stołem; pod względem higieny pracy — nadać takie wymiary wysokości stołu

oraz tak ukształtować jego przód, aby ślusarz mógł wygodnie pracować zarówno w pozycji stojącej, jak i siedzącej; wreszcie przewidzieć dobre oświetlenie elektryczne miejsca pracy.

Próba ta dała wyniki pozytywne:

Stół zilustrowany na rysunku (wysokość nawierzchni od podłogi 3 i szeroki 80 cm), okazał się wygodnym do pracy; miejsce do pracy jest wystarczające dla 2 ludzi; szuflady pod stołem w jego głębi w ilości 8 sztuk na każde miejsce robocze, oraz pod nawierzchnią stołu — w ilości 2 sztuk na każde miejsce robocze, zapewniają dobre przechowywanie ręcznych narzędzi, jak również niewielkich zapasów materiałów, opakowań, ścierek, smarów mydła itd.; szuflady, mieszczące się pod nawierzchnią stołu są płytkie, aby nie krępowały nóg siedzącego robotnika; szuflady umieszczone niżej są cofnięte w tym samym celu wgłąb stołu, łącznie z przednią częścią ramy dolnej, wiążącej nogi; płytkie szuflady do przechowywania narzędzi uniemożliwiają ich niszczenie przez zgoła nieodpowiednie gromadzenie w kilku warstwach, jednej nad drugą .Wreszcie mocny płaskownik umieszczony nad powierzchnią stołu uniemożliwia łatwe przytwierdzanie lamp zaciskowych w dowolnym miejscu.

Wózki-dźwigniki do transportu poziomego.

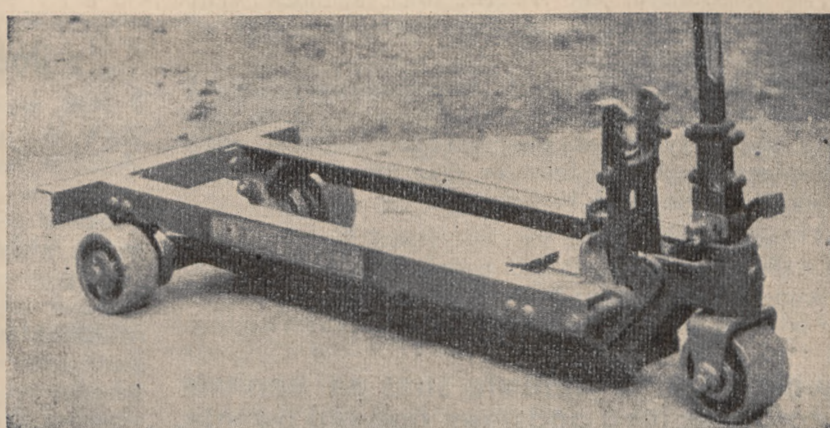
Posługiwanie się tymi wózkami, zwanymi również „żółwiami“, stanowi znaczne ułatwienie w czynnościach transportowych na terenie zakładów przemysłowych, przyczyniając się jednocześnie do znacznego uprawnienia ruchu zmniejszenia kosztów przewozu i przeładunku oraz liczby nieszczęśliwych wypadków.

Nieodzownym warunkiem przy transporcie na wózkach tego rodzaju jest składanie wyrobów gotowych, półfabrykatów, surowców itp. na specjalnych podstawkach w kształcie niskich stołów, z równoczesnym całkowitym wyeliminowaniem przechowywania tych przedmiotów wg przestarzałej metody dotychczasowej, w zwykłych skrzyniach, często pozbawionych nawet rękojeści, ustawianych zazwyczaj na podłodze lub na stołach.

Wózek tego rodzaju jest pomyślany jako bardzo niskie podwozie metalowe, którego podwójna rama nośna stanowi jednocześnie układ dźwigni, podnoszących ciężar, o znacznej przekładni. Ramieniem przyłożenia siły rąk ludzkich przy dźwiganiu jest tutaj sam dyszel wózka: przy jego opuszczaniu do dołu — rama dźwigająca ładunek unosi się ku górze — i odwrotnie; odpowiednie zapałki utrzymują tę ramę w położeniu dźwigającym i spoczynkowym.

Towary muszą być ustawione na podstawach — platformach, dostosowanych przede wszystkim do ich cech specyficznych i do wielkości przejazdów (bramy, wrota, drzwi, korytarze): ilustrujemy te, podstawy na rysunku, z ktrego od razu jest widoczne, że jest dostosowany do specyficznych cech przewozowych nań artykułów.

Wózek ma przedni zestaw kół połączony z dyszlem i ruchomy, dokoła osi pionowej w możliwie największych granicach — wcelu zapewnienia jak największej zwrotności. Kółka są przeważnie zaopatrywane w łożyska kulkowe i mogą mieć obręcze stalowe, drewniane,

rogowe lub gumowe — w zależności od rodzaju podlogi i nośności wózka.

Należy podkreślić główne zalety tego środka transportowego: zastąpienie czynności załadunku i rozładunku wózkami zwykłych — przez porządne i systematyczne przechowywanie towarów na odpowiednich podstawach szybkie dźwiganie ku górze zawczasu załadowanych podstawek — tzn. szybkie „załadowanie“: równie szybkie „rozładowanie“, i to rozładowanie spokojne — dzięki amortyzatorom, sprężynowym lub hydraulicznym, przy którym zostaje zapewnione bezpieczeństwo ustawienia ładunku na wózku, bez ryzyka usuwania się, przechylenia itp.

Równie pochyłe do ześlizgu ładunków.

Równe pochyłe, po których ładunki mogą być opuszczane z wyższego poziomu na rampę w celu ładowania do wagonów lub samochodów ciężarowych są mało używane w Polsce, cieszą się natomiast wielką popularnością w Ameryce. Kąt pochylenia równy musi być oczywiście dobrany w ten sposób, aby ześlizgujący się po niej ciężar nie nabierał zbyt wielkiego przyśpieszenia. Zrozumiałą trudność techniczną nastręcza konieczność, spotykana w praktyce dość często, kiedy równia taka z tych lub innych względów musi być załamana pod kątem (rys. 14). Wówczas ześlizgujący się ładunek bądź to traci na krzywiźnie niezbędną szybkość, bądź też jest narażony przy większej zsybkości na zbyt gwałtowne uderzenie. W celu uzyskania równomiernej szybkości ześlizgu jak również w celu ochrony towaru i krawężników równi pochyłej — jeden z konstruktorów umieścił na ładunku w nader pomysłowy sposób koło samochodowe z normalną oponą pneumatyczną: opona dostatecznie amortyzuje uderzenie, zmniejszając jednocześnie znacznie tarcie, powtarzające pomiędzy ładunkiem a normalnym krawężnikiem i dzięki temu ciężary ześlizgują się do dołu ze stałą niemal szybkością. **Pop. Mech. I. 1938.**

Skarb. - Finanse

Jednorazowa amortyzacja niektórych przedmiotów.

W związku z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym o jednorazowym odpisaniu wartości nabywanych przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza lat 5, Ministerstwo Skarbu wydało nowy okólnik (z dn. 2. I. 1939 r. L. D. V. 27277/2/38), zawierający znacznie obszerniejszy wykaz takich przedmiotów, niż dotychczasowy, a ponadto polecający władzom skarbowym w ogóle nie kwestionować jednorazowego zamortyzowania przedmiotów o wartości nie wyżej zł 200,—.

Celem kontroli władze skarbowe mają prawo żądać od płatnika specyfikacji przedmiotów, wykazującej nazwę przedmiotu, jego wartość oraz rachunek wynikowy, przez który wartość ta została odpisana na straty.

W razie jednorazowego zamortyzowania przedmiotów w okólniku nie wymienionych, oraz w razie wątpliwości, czy wartość nie przekracza zł 200,—, okres używalności tych przedmiotów oraz ich wartość ustala się na podstawie opinii biegłych.

Omawiany okólnik na razie został podany w nr. 1 i 2 Polski Gospodarczej, a nadto w numerze 1/1939 Dziennika Urzędowego Min. Skarbu. Wykaz ten można również przejrzeć w biurze Związku Fabrykantów.

Wyrok N.T.A. w sprawie strat na kapitale obrotowym, jako podstawy opodatkowania.

W motywach wyroku z dnia 2. IX. 1938 r. L. Rej. 2816/36 — 2819/36, 3693/37 — 3696/37 Najwyższy Trybunał Administracyjny wypowiedział pogląd, że straty na kapitale obrotowym przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, ulokowanym w bankach na rochunku bieżącym, stanowią w myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym — potrącalny koszt uzyskania dochodu. Straty bowiem na rachunku bieżącym w banku nie mają z reguły dla przedsiębiorstwa innego charakteru, jak straty na wierzytelnościach handlowych z tytułu udzielonego kredytu towarowego, jak straty na wartości remanentów surowców, półfabrykatów i towarów surowców, półfabrykatów i towarów gotowych itp. — są więc stratami eksploatacyjnymi, jakie niespornie stanowią w przedsiębiorstwie jeden z elementów kształtowania się dochodu, jeden z kosztów uzyskania, zabezpieczenia i zachowania dochodu.

Wyrok N.T.A. określający właściwość miejscową do dokonania wymiaru dodatkowego.

W myśl postanowień art. 98 ordynacji podatkowej pociąga się do podatku dodatkowo za cały czas ubiegły tych płatników, których przy wymiarze podatku (np. obrotowego, dochodowego) opuszczono, lub niewłaściwie uwolniono, albo co do których wymiar wskutek później ujawnionych konkretnych okoliczności faktycznych okaże się za niski.

W wyroku z dnia 15. IX. 1938 r. L. Rej. 5974/37 Najwyższy Trybunał Administracyjny stanął na stanowisku, iż do dokonania wymiaru dodatkowego właściwa jest ta sama władza, która dokonała wymiaru pierwotnego.

Potrącalność z dochodu kosztów renowacyjnych.

W wyroku z dn. 4. II. 1938 r. L. rej. 4578/36 N. T. A. orzekł, że wydatki na utrzymanie źródła dochodu w stanie zdatnym do normalnego użytku, a tym samym do przynoszenia dochodu, względnie na przywrócenie go do stanu pierwotnego, który uległ pogorszeniu wskutek upływu czasu, stanowią koszty potrącalne przy ustalaniu dochodu podatkowego.

Do takich wydatków N. T. A. zaliczył wydatki (zwłaszcza poczynione na żądanie władzy) na odnowienie sztukaterii w klatce schodowej, odrestaurowanie klatek schodowych, związane z tym zmiany w instalacji elektrycznej itp., ponieważ są to wydatki na utrzymanie źródła dochodu w stanie zdatnym do normalnego użytku, a więc i do przynoszenia dochodu nie zmniejszonego skutkiem pogorszenia się źródła dochodu.

W sprawie oprocentowania nadpłat, przerachowanych na bieżące należności podatkowe.

Do
Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz do urzędów skarbowych (opłat stemplowych).

Na zapytanie jednej z Izb Skarbowych Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że postanowieniami okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 13 stycznia 1938 r. L. D. III. 7781/4/38

(Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 23, poz. 585) zostało unormowane postępowanie przy przerachowywaniu nadpłat na zaległości podatkowe, powstałe przed dniem ujawnienia podlegających przerachowaniu nadpłaty, a nie na przyszłe należności podatkowe, których termin płatności zapadł po dniu upawnienia wspomnianej nadpłaty.

W przypadkach zaś przerachowywania nadpłat na należności podatkowe, których termin płatności zapadł po ujawnieniu po ujawnieniu podlegającej przeracowaniu nadpłaty — oprocentowanie z art. 125 § 2 Ordynacji Podatkowej oblicza się za okres od ostatnio dokonanych uiszczeń, które spowodowały daną nadpłatę do terminu platności powyższych należności.

W związku z tym od tych należności nie oblicza się żadnych odsetek w razie dokonywania przerachowania nadpłaty po upływie terminu płaności pokrywanych nadpłatą należności podatkowych.

(Okólnik Min, Skarbu)

Sprawy socjalne.

Kursy papierów wartościowych przyjmowanych przez Ubezpieczalnię Społeczną.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych na zasadzie okólnika z dnia 31-go grudnia 1938 r. ustalił następujące kursy według których wymienione poniżej papiery procentowe mogą być przyjmowane przez ubezpieczalnię w styczniu r. b. na spłaty zaległych należności z tytułu składek ubezpieczeniowych z okresu przed 1 stycznia 1935 r.: 4 i pół procentowa Wewn. Poż. Państwowa 73 proc., 5 proc. Poż. Konwersyjna z 1924 r. 76 proc., 4 proc. Poż. Konsolidacyjna 73 proc., 5 i pół proc. L. Z. B. G. K. II do VII em. 85 proc., 5 i pół proc. L. Z. B. G. K. I em. zł w zł. z 1924 r. 86 proc., 5 i pół proc. obl. kom. B. G. K. II do III em. 85 proc., 5 i pół proc. obl. kom. B. G. K. I em. zł. w zł. z 1924 r. 90 proc., 5 i pół proc. L. Z. Państw. Banku Rolnego 86 proc., 4 i pół proc. L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie em. V — 69 proc., z 1925 r. — 69 proc., 4 proc. L. Z. konw. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego 60 proc., 4 i pół proc. L. Z. konw. Pozn. Ziem. Kred. seria K — 68 proc., seria L — 70 proc., 4 i pół proc. L. Z. Tow. Kred. Ziem. we Lwowie 69 proc., 5 proc. L. Z. m. Warszawy z 1933 r. 79 proc., a stare 82 proc.

Zaznaczyć należy, że obligacje 5 proc. Pożyczki Konwersyjnej mogą być przyjmowane wyłącznie w odcinkach nom. wartości od zł 100.

Zaliczanie do pracowników umysłowych nadzorców robót.

Z wyroku N. T. A. z dnia 28. X. 1938 r. L. rej. 387/37.

Czynności takie, jak przyjmowanie robotników, przydzielanie im pracy, doglądanie i nadzór nad nimi oraz dokonywanie wypłat uzasadnia zaliczenie osoby, spełniającej te czynności, do kategorii pracowników umysłowych w rozumieniu art. 3 pkt. 1, chociażby wskazówki, jak ma być wykonywana praca udzielane były robotnikom przez daną osobę nie samodzielnie, lecz na pisemne lub ustne polecenie pełnomocnika pracodawcy.

Doniesienie o wypadku.

Z orzeczenia Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dnia 16. VIII. 1938 L. C. II. 65/38.

1. Pracodawca nie dopuszcza się naruszenia obowiązku doniesienia o wypadku, jakiemu uległ pracownik, jeżeli pracownik zakomunikował pracodawcy, że nic mu się nie stało i zarówno bezpośrednio po wypadku jako też przez dłuższy czas potem dalej pracował.

2. W sporze o wynagrodzenie szkody, wynikłej z zaniedbania doniesienia o wypadku obojętne jest zagadnienie, kto wypadek zawinił.

Odpowiedzialność za szkody spowodowane wypadkiem przy pracy.

Z orzeczenia S. N. Izby Cywilnej z dnia 5. IV 38 r. L. C. 2674/37.

Pracodawca odpowiada wobec pracownika, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, za szkodę spowodowaną wypadkiem przy pracy, zgodnie z art. 196 ustawy o ubezp. społecznym i pod warunkami w tym artykule wskazanymi (a nie w myśl art. 152—155 Kodeksu Zobowiązań) także i w tym wypadku, gdy zaniedbał pracownika ubezpieczyć.

Umowa co do godzin nadliczbowych.

Z orzeczenia S. N. Izby Cywilnej z dnia 29. IX. 1937 r. I. C. I. 3470/36.

Jeżeli pracodawca zastrzegł w umowie o pracę nadliczbową zleconą pracownikowi, że będzie honorował tylko pracę nadliczbową zleconą pracownikowi pisemnie, to pracownik, nie uzyskawszy, zgodnie z umową, takiego polecenia na piśmie i pozbawiwszy pracodawcę służącego mu prawa kontroli, czy praca w godzinach nadliczbowych miała miejsce, była wywołana potrzebą i została wykonana z korzyścią dla pracodawcy, nie może domagać się wynagrodzenia za taką pracę w godzinach nadliczbowych.

Wynagrodzenie za niewykorzystany urlop.

Orzeczenie Izby Cywilnej S. N. z dn. 23 lutego 1938 r. Nr. C. I. 1937/38.

Zasada prawna. Prawo pracownika do urlopu wygasa z końcem roku kalendarzowego (chyba, że nie wykorzystał urlopu z powodu choroby), a zatem pracownik, który nie korzystał z należnego mu urlopu w toku roku kalendarzowego, nie może żądać z tej racji dodatkowego wynagrodzenia, przy czym zasada powyższa winna mieć zastosowanie i w razie odmowy ze strony pracodawcy przyznania pracownikowi należnego urlopu.

Uzasadnienie. Zarzut skargi kasacyjnej, dotyczący niewłaściwego rzekomo oddalenia przez Sąd Okręgowy żądania wynagrodzenia za urlopy, nie wykorzystane w ubiegłych latach 1933—35, i sprowadzający się do zarzutu wadliwej rzekomo oceny przez Sąd Okręgowy zeznań świadków przy ustaleniu, że skarżący nie zwracał się do pracodawcy o udzielenie mu urlopów w tych latach, nie wymaga szerszego omówienia ze względu na orzeczenie Sądu Najwyższego nr. 215/1930, 213/1934 i in., w myśl których prawo pracownik do urlopu wygasa z końcem roku kalendarzowego (chyba, że nie wykorzystał urlopu z racji choroby — ust. 2 art. 5 ustawy z dn. 16. V. 1922 r. — jednolity tekst Dz. Ust. nr. 94/33), a zatem pracownik, który nie korzystał z należnego mu urlopu w toku roku kalendarzowego nie może żądać z tej racji dodatkowego wynagrodzenia; przy tym zasada powyższa winna mieć zastosowanie i w razie odmowy ze strony pracodawcy przyznania pracownikowi należnego urlopu, zwłaszcza gdy ustawa przewiduje na taki wypadek w ust. 1 art. 5 właściwy tryb postępowania, zabezpieczający pracownikowi

urzeczywistnienie służącego mu prawa, t. zn. pracownikom przysługuje ułożenie list urlopowych uzgodnionych z zarządem przedsiębiorstwa, a w razie nieosiągnięcia zgody decyduje inspektor pracy właściwego obwodu.

Wynagrodzenie ucznia.

Ministerstwo Opieki Społecznej okólnikiem z dnia 15 października 1938 r. (ogłosz. w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa z dnia 10 listopada 1938 r. Nr. 23), wyjaśniło że zgodnie z art. 477 Kodeksu Zobowiązań i art. 116 ust. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz.. U. R. P. Nr 40, poz. 350) umowa o naukę jest szczególnym rodzajem umowy o pracę, wynagrodzenie więc, które uczeń (terminator) otrzymuje od swego pracodawcy (mistrza) nosi charakter wynagrodzenia za pracę i jako takie podlega opłacie przewidzianej w art. 15 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163).

Odnośne opłaty powinny być wpłacane do Wojewódzkiego Biura na ogólnych zasadach.

Zwolnienie robotnika z ważnych przyczyn a umowy zbiorowe.

Rozporządzenie o umowę o parcę robotników zezwala w pewnych wypadkach pracodawcy na zwolnienie robotnika z pracy bez wypowiedzenia. Zwolnienie takie może mieć miejsce tylko na skutek ważnych przyczyn, wym. szczegółowo w art. 18 rozp., a mianowicie: ciężkiej obrazy pracodawcy przez robotnika, niezachowywania przepisów bezpieczeństwa, kradzieży i rozmyślngeo uszkodzenia mienia, dłuższego niestawiennictwa do pracy bez uzasadnionej przyczyny, odmowy wykonywania obowiązków pracy, zdrady tajemnicy przemysłowej i wreszcie fałszerstwa dokumentów, zgłaszanychprzy przyjęciu do pracy. Na tle stosowania przepisu o możności zwolnienia robotnika bez wypowiedzenia — występowała wątpliwość czy przepis ten może być stosowany do robotników, objętych umową zbiorową, zawierającą zakaz redukcji robotników. Sąd Najwyższy w wyroku L. C. II 167/38 wypowiedział w tej sprawie następującą opinię prawną: „Zakaz redukcji robotników zawarty w umowie zbiorowej, nie odnosi się do ważnych przyczyn bezzwłocznego zwolnienia robotnika z pracy". Z opinii powyższej Sądu Najwyższego wynika, że najszerzej nawet pojęty zakaz redukcji robotników, zawarty w umowie zbiorowej — nie może w żadnym wypadku ograniczać prawa pracodawcy do zwolnienia robotnika z ważnych przyczyn, które wymienia art. 18 rozporządzenia o umowę o pracę robotników.

Handel zagraniczny.

Jeszcze o kredytach inwestycyjnych na maszyny niemieckie.

Zasadniczo wszystkie dotychczas złożone podania były przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozpatrywane i podania, które zostały „w pierwszym czytaniu" uwzględnione, przechodzą z kolei do Banku Gospodarstwa Krajowego, gdzie specjalny wydział uzgadnia z firmami interesowanymi zabezpieczenie kredytu i w ogóle pod tym względem oświetla sprawę.

Nadto specjalny delegat Komisji w Berlinie p. Radca Suski bada obecnie ceny maszyn wedle ofert i porównuje je z cenami nie tylko innych firm niemieckich, ale także z cenami firm innych krajów, a to celem zorientowania się, czy przypadkiem ceny przewidziane dla sprowadzanych na kredyt maszyn nie przewyższają cen bądź płaconych przez inne państwa, bądź przez firmy polskie, które nie korzystają z kredytu. Dlatego wskazane jest przesyłanie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu kilku ofert przez interesowane firmy polskie, a także bardzo jest pożądane przesyłanie ofert firm innych krajów poza Niemcami. Powyższy delegat będzie w danym wypadku informował zainteresowane firmy o niższych ofertach i wskazywał im najtańsze źródła zakupu.

Podania importerów o poświadczenie cen fakturowych nie podlegają opłatom stemplowym.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w „Przepisach obowiązujących przy załatwianiu podań importerów" nałożyło na Izby Przemysłowo - Handlowe obowiązek pobierania opłat stemplowych od podań o zaświadczenie ceny fakturowej.

Związek Izb Przemysłowo - Handlowych wystąpił do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o uchylenie tego przepisu.

W reskrypcie z dnia 10. I. 1939 r. Nr. HZ. XVI-4/3939, skierowanym do Związku Izb P.-H. Ministerstwo Przemysłu i Handlu orzekło, „że podania do Izb P.-H. o poświadczenie ceny fakturowej nie podlegają opłacie stemplowej".

Powyższe mając na uwadze Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że od podań o poświadczenie ceny fakturowej należy jedynie zapłacić opłaty manipulacyjne na rzecz Izby Przemysłowo-Handlowej. Uiszczanie opłaty stemplowej tak od podań jak i załączników jest zbędne.

Transport.

Nowa taryfa pocztowa.

Z dniem 1 stycznia 1939 r. zostały wprowadzone w taryfie pocztowej następujące zmiany:

1) zniżono opłatę telegraficzną za telegram przekazowy, ustalając ryczałt przy przekazach telegraficznych do 200 zł na 1 zł i ponad 200 zł na 1,50 zł, przy czym zniesiono opłatę zasadniczą za korespondencję osobistą.

2) pierwszą jednostkę kwoty przekazu podwyższono z 20 na 25 zł, przy równoczesnym podwyższeniu opłaty z 20 na 25 groszy,

3) wprowadzono ulgową opłatę za książki, broszury i nuty, przesyłane do niektórych krajów,

4) zniesiono dopłatę lotniczą za przewóz powietrzny w kraju listów, kartek pocztowych i przekazów.

5) zniesiono dopłatę lotniczą za przewóz powietrzny w kraju paczek pilnych,

6) wprowadzono szereg zniżek dla ociemniałych przy przesyłaniu druków dla ociemniałych i książek.

Nowa taryfa pocztowa, telegraficzna i telefoniczna jest do nabycia w cenie 1 zł za egzemplarz w większych urzędach pocztowych.

Nadawanie paczek pocztowych.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zawiadamia, że na jej wniosek Dyrekcja Poczt i Telegrafów —

poleciła placówkom pocztowym uwzględnić prośby adresatów paczek i podawać na dowodach odbioru paczek nazwiska nadawców paczek.

Przechowalnie bagażu.

Na interwencję Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. w sprawie przechowalni bagażu — Ministerstwo Komunikacji udzieliło następujących wyjaśnień:

1) rozbudowa prawidłowych i należycie ulokowanych przechowalni postępuje w miarę ogólnej rozbudowy i renowacji budynków stacyjnych i włączona jest do ogólnych planów modernizacji kolei i przystosowania jej urządzeń do potrzeb obsługi społeczeństwa,

2) troską kolei jest ogarnięcie możliwie znacznej ilości stacyj, z braku pomieszczeń, a także istotnych potrzeb nie wszędzie jest możliwe,

3) obniżenie opłat — chwilowo nie może być aktualne, gdyż redukcja wpływów z tych opłat ubocznych stanowi pozycję budżetową, z której w obecnej bardzo ciężkiej syuacji finansowej nie może rezygnować.

To samo dotyczy kwestii ubezpieczenia.

4) liczenie za doby niekalendarzowe, lecz doby liczone od momentu oddania do przechowalni — było już praktykowane i zniesiono je po ujemnych doświadczeniach. Praktyka kalendarzowych dób utrzymana jest na licznych kolejach, gdyż system drugi dla nienagannego funkcjonowania wymaga specjalnych urządzeń kontrolnych (mechanizacja kasowo buchalteryjna).

Poczta listowa między Poznaniem a Warszawą.

Na skutek interwencji Izby Przemysłowo-Handlowejw Poznaniu w sprawie przewlekłego przewozu poczty listowej do Warszawy — Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Poznaniu wyjaśniła, że połączenia pocztowe nie zawsze pokrywają się z połączeniami kolejowymi, co jest uzasadnione wzgledami organizacyjnymi oraz opłacalnością przewozu.

Biorąc jednakże pod uwagę interwencję Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Poznaniu po skomunikowaniu się z Dyrekcją Okręgu Poczt i Telegrafów w Warszawie uzyskała zgodę na zaprowadzenie dodatkowego przewozu poczty z Kutna do Warszawy przy pociągu nr. 432, mającym bezpośredni związek od pociągu nr. 1322 tak, że przesyłki przewozowe pociągiem 1322 znajdą się w Warszawie już o godz. 11,42. — Niewątpliwie czas doręczenia przesyłek pospiesznych zostanie przez to skrócony o kilka godzin.

Targi i Wystawy.

Targi wiosenne w marcu 1939.

W marcu 1939 r. odbędzie się w Europie szereg poważnych imprez targowych. Wymienić wśród nich należy:

1. Targi Brytyjskie w Londynie i w Birmingham od 20 lutego do 3 marca.
2. Targi w Lipsku od 6 marca do 13 marca.
3. Targi w Pradze od 10 marca do 19 marca.
4. Targi w Lyonie od 11 marca do 21 marca.
5. Targi w Brukselli od 12 marca do 26 marca
6. Targi w Utrechcie od 14 marca do 23 marca.
7. Targi w Bale (Szwajcaria) od 18 marca do 28 marca.

Produkcja Zaolzia wychodzi na rynki krajowe.

W ramach tegorocznych Targów Poznańskich odbędzie się miła uroczystość: po raz pierwszy wśród wyrobów krajowych wystawione zostaną produkty przemysłowe Śląska Zaolziańskiego. Będzie to symboliczna „rewizyta“ Zaolzia za tyle wizyt, jakie odzyskanym ziemiom złożyli liczni wycieczkowicze z całej Polski

Wymowę symboliczną mieć będą również skutki, jakie udział Zaolzia pociągnie za sobą dla organizatorów Targów Poznańskich. Oto już dzisiaj — na kwartał naprzód — wiadomo, że zamiast jednej, jak dotychczas, hali, trzeba będzie dwie hale przeznaczyć pod eksponaty przemysłu metalowego, bowiem zajęty przez metalurgię metraż wzrośnie z 3,600 na 6,500 mkw.

Potencjał ciężkiego przemysłu polskiego ukaże się w całej swej okazałości.

Poznań-Wrocław.

Targi Poznańskie i Targi Wrocławskie od szeregu lat już odbywają się w tym samym czasokresie . Zbieżność tych terminów nie jest przypadkowa. Jest ona wyrazem uzgodnionych drogą faktów tendencyj polityki handlowej obu państw, której instrumentem są targi międzynarodowe.

Dla wymiany towarowej polsko-niemieckiej, uregulowanej układem kompensacyjnym, dużym ułatwieniem jest skupianie części transakcyj w terminach i miejscach najdogodniejszych dla obydwu stron. Zarówno Targi Poznańskie, jak Targi Wrocławskie przez swoje położenie są predystynowane do odegrania roli pomostów w handlu obu sąsiednich państw.

Nowa produkcja.

Podjęcie budowy huty aluminium w COP.

Ostatnio odbyło się konstytucyjne Walne Zgromadzenie S-ki Akc. „Huta Aluminium“. Nowopowstałe przedsiębiorstwo z kapitałem zakładowym 1 miln. zł przystąpi już w r. b. do budowy w COP. huty aluminium wraz z tlenkownią i zakładami przetwórczymi.

W kapitale zakładowym Spółki uczestniczą: S. A. L. Zieleniewski i Fitzner - Gamper, Pierwsza Polska Fabryka Lokomotyw w Chrzanowie, Zakłady Amunicyjne „Pocisk“, „Sepewe“ S. A. oraz Towarzystwo Importu Surowców „Tissa“ S. A.

Na czele Rady nowej Spółki stanął płk. Mieczysław Maciejowski.

Przy budowie i uruchomieniu huty Spółka będzie korzystać z pomocy technicznej koncernu „Aluminium Français“, który jednak nie uczestniczy w kapitale Spółki. Kredytowo „Huta Aluminium“ będzie również całkowicie niezależna od obcych kapitałów. Tym samym pełna dyspozycja spoczywa w rękach polskich.

Podjęcie produkcji nowego materiału wyściółkowego „Laticelu przez fabrykę „Sanok“.

W ostatnim czasie fabryka przemysłu gumowego „Sanok“ w Sanoku rozpoczęła masową produkcję nowego materiału wyściółkowego — Laticelu. Jest to wypróbowany zagranicą materiał wyściółkowy, nadający się do materacy, siedzeń i oparć w samochodach, autobusach, wagonach kolejowych itp. Duże zastosowanie

znalazł również Laticel w szpitalnictwie, w meblach domowych, w umeblowaniu kin, teatrów i sal koncertowych.

Laticel produkowany jest w Sanoku przy zastosowaniu specjalnych systemów. Produkcja tego nowego wynalazku, opatentowanego na całym świecie, odbywa się na wyłącznych prawach licencyjnych.

Krajowa produkcja albuminy.

Związek Gospodarczy Spółdzielni Mlecarskich w Poznaniu, ul. Składowa 5, produkuje albuminę z cieczy, pozostałej po wyrobie kazeiny i serów. Obecna produkcja dzienna albuminy wynosi 50 kg. i może być zwiększona do 400 kg. Wobec tego, że import roczny albuminy wynosi 200.000 kg. Związek nosi się z zamiarem wyrugowania go.

W związku z tym Związek Spółdzielni Mleczarskich prosi odbiorców albuminy o zainteresowanie się nowopowstałą w Polsce gałęzią produkcji. Związek zaznacza przy tym, że na początek gotów jest dawać próbki gratisowe partii albuminy do oceny celem zachęcenia odbiorców do towaru. Mniejsze próbki również będą dostarczane na każde żądanie.

Z życia Związku

Nominacja Dyr. Izby Rzemieślniczej.

Z dniem 23 stycznia 1939 dotychczasowy zastępca dyrektora Związku Fabrykantów p. mgr. Alfred Peda został mianowany dyrektorem Izby Rzemieślniczej w Poznaniu i objął tam urzędowanie.

Specjalne wydanie „Życia Gospodarczego"

Na 15 lutego br. ukaże się specjalny numer „Życia Gospodarczego", poświęcony głównie zagadnieniom komunikacyjnym. Numer ten zostanie wydany w zwiększonej objętości.

Wszelkie uwagi co do tego numeru, materiały i ogłoszenia prosimy nadesłać najpóźniej do dnia 8 lutego.

Ankieta Związku Fabrykantów.

Związek Fabrykantów zwraca się do wszystkich przedsiębiorstw członkowskich z uprzejmym przypomnieniem ankiety rozesłanej PT. Członkom przy piśmie 2/39 i prosi firmy, które odpowiedzi dotąd nie nadesłały, o nadesłanie ich w możliwie szybkim terminie.

W wypadku zagubienia formularzy prosimy zwrócić się o nowe formularze do Związku.

Zbyt na terenie Warszawy.

Celem przeprowadzenia możliwie szerokiej propagandy polskiego przemysłu na terenie Warszawy, podjęto tam inicjatywę wynajęcia reprezentacyjnego gmachu w pobliżu dwroca z przeznaczeniem go na biura sprzedaży, hurtownie, składy i wystawy prób przedsiębiorstw polskich.

Zainteresowane firmy prosimy o zwrócenie się pod nająć w pow. domu jednopokojowe lokale (w różnych cenach). Całość tej akcji ma na celu przeprowadzenie szeroko podjętej prapagandy polskiego przemysłu w Stolicy, przeprowadzenia zaś jej podjęły się Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego i Związek Polski.

Zainteresowanefirmy prosimy o zwrócenie się pod adresem Stowarzyszenia Kupców Polskich, Warszawa, ul. Zielna 50, informując równocześnie o sfinalizowaniu sprawy Związek Fabrykantów w Poznaniu.

Różne.

Przedłużenie obniżenia komornego.

Ustawą z dnia 3 stycznia 1939 ogłoszone zostało przedłużenie obniżenia komornego, przyznane art. 1 i 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów i przedłużone ustawą z dnia 1 lutego 1938 przedłuża się na czas od dnia 1 stycznia 1939 do dnia 31 marca 1940. Począwszy od dnia 1 kwietnia 1940 wysokość komornego wzrastać będzie co kwartał o 2,5 proc. podstawowego lub umownego komornego, aż do osiągnięcia pełnej jego wysokości.

Ustawa weszła w życie 5 stycznia 1939 i na obszarze woj. śląskiego obowiązuje tylko w zakresie komornego w budynkach nie podlegających ochronie lokatorów, a należących do Skarbu Państwa, banków państwowych, związków samorządu terytorialnego, zakładów ubezpieczeń społecznych oraz innych instytucji prawa publicznego.

Oznaczenie zawartości alkoholu w napojach winnych.

Okólnikiem z dn. 13/XII. 1938 r. L. D. VI. 6874/4/38 została ogłoszona „Instrukcja oznaczania zawartości alkholu w napojach winnych za pomocą ebuliometru Sallerona". Wydanie tej instrukcji nastąpiło w związku z § 37 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24/V. 1932 r. w sprawie wykonania ustawy o opodatkowaniu wina i miodu syconego („Dz. Ust. R. P." Nr. 50/1932, poz. 471). Według obowiązujących przepisów m. in. stopień zawartości alkoholu stanowi podstawę do rozróżnienia poszczególnych rodzajów napojów winnych w celu zastosowania różnych stawek podatkowych. Dla użytku urzędników skarbowych, uprawnionych do badania zawartości alkoholu w napojach winnych, wytwórnie wina obowiązane są posiadać przepisowe przyrządy. Omawiana zaś instrukcja zawiera szczegółowe przepisy, określające sposób badania napojów winnych oraz oznaczania zawartości w nich alkoholu za pomocą ebuliometru Sallerona.

Powołanie dyr. Brunona Sikorskiego do Międzynarodowego Instytutu do spraw nieuczciwej konkurencji.

Dyrektor Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego p. poseł Brunon Sikorski został powołany przez Międzynarodowy Instytut do spraw nieuczciwej konkurencji (Institut international d'étude et de documentation en matière de concurrence commerciale) na czynnego członka wspomnianego instytutu, którego siedziba mieści się w Brukseli.

Instytut zajmuje się w szczególności badaniem europejskiego ustawodawstwa w zakresie nieuczciwej konkurencji i wpływa na jego ujednolicenie.

Krótkie wiadomości.

W pierwszej dekadzie stycznia r. b. zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 02 miln. zł. do 445.3 miln. zł, stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0.9 miln. zł do 18.9 miln. zł. Pokrycie złotem wynosi 29.79%.

Ujemne saldo bilansu handlu zagranicznego Polski wyniosło w r. 1938 — 115 miln. zł, przy czym przywóz wyniósł 1.300 miln. ł, wywóz zaś 1.185 miln. zł.

Obroty towarowe portu gdańskiego w grudniu r. 1938 były o 18.1% mniejsze, aniżeli w grudniu 1937 r. W całym roku 1938 obroty towarowe portu gdańskiego spadły o 1%.

Liczba bezrobotnych w Polsce wykazuje ostatnio znowu wzrost. wynosząc 455. 500 osób, co spowodowane jest względami sezonowymi. Tendencji spadkowej należy się spodziewać dopiero od lutego lub marca r. b.

Reorganizacja delegatury Związku Izb Przemysłowo-Handlowych w Sandomierzu.

Związek Przemysłowo-Handlowych prowadzi od 1 czerwca ub. r., jak wiadomo, systematyczne prace, mające na celu pobudzanie i ułatwianie rozwoju prywatnej inicjatywy gospodarczej na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Obecnie prace te mają ulec dalszemu zintensyfikowaniu. W związku z tym od 1 styczniar. b. została zreorganizowana Delegatura Związku Izb Przemysłowo-Handlowych w Sandomierzu, która dotychczas była prowadzono wspólnie z Polskim Związkiem Przemysłowców Metalowych, a obecnie została odłączona. Na kierownika Delegatury Związku Izb powołano p. Władysława Kozłowskiego, zaś na jego zastępcę p. Henryka Gronkiewicza.

Prace Delegatury opierać się będą na informacjach z terenu, zbieranych przez Izby Przemysłowo-Handlowe położone na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego, a mianowicie w Sosnowcu, Krakowie, Lwowie i Lublinie.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.